

VAN STEEN

Leren

Scholen ontwikkelen allerlei initiatieven om de lessen aantrekkelijker te maken. Bijvoorbeeld in Ede, waar jongeren in september beginnen met het bouwen van een fabriek voor het maken van vruchtendrankjes.

Tekst: Evelien Hoekstra
Foto's: Elsbeth Tijssen

Een deel van de leerlingen van ROC A12 in Ede volgt aankomend jaar een opleiding in een fabriek. Zij zullen niet meer in de schoolbanken zitten. Onderwijs en werk zijn geïntegreerd in de leerfabriek. Een interview met Erica Aalsma van EMC Leren in Bedrijf over dit unieke project.

“Het beroepsonderwijs staat veel te ver van vakmanschap. Leren gebeurt tegenwoordig alleen nog in de schoolbanken, maar veel jongeren willen liever praktijkgericht leren. Zij kunnen een vak beter onder de knie krijgen als zij het zelf ook mogen uitvoeren. Leren moet weer aantrekkelijk worden. In de leerfabriek worden leerlingen opgeleid tot vakman of vakvrouw.”

Erica Aalsma: “Zo leren ze het beroep in een levensechte omgeving.”

HIER STAAT BIJVOORBEELD NOG EEN EXEMPLAAR VAN DIEZELFDE MACHINE MAAR NU

TOT SAP

door te doen in de Leerfabriek

De jongeren gaan zelf gezond sap produceren en verkopen aan scholen tegen een marktconforme prijs. Dat betekent dat ze in een echte fabriekshal verantwoordelijk zijn voor het gehele productieproces. Onder begeleiding van het bedrijfsleven en docenten natuurlijk.

De fabriek wordt vanaf de grond opgebouwd. In september beginnen de techniekleerlingen met het verbouwen en inrichten van de hal. Muren metselen, stucen, elektriciteit aanleggen, maar ook de ingekochte machines en apparaten aan elkaar koppelen tot een echte productielijn. Daarnaast gaan de marketingleerlingen aan de slag, zij onderzoeken welk sap er gemaakt zal worden, welke receptuur daarvoor nodig is en hoe die het best aan de scholen verkocht kan worden. Ook de distributie, het onderhoud en de administratie van het product wordt door de jongeren gedaan.

Doe-didactiek

De leerlingen gaan werken via de 'doe-didactiek' legt Aalsma uit. "Alles wat leerlingen nodig hebben om te werken in een bedrijf kunnen ze leren op de werkvloer van de leerfabriek. Je leert als techniekleerling wiskunde aan de hand van de machine die je zelf bedient, maar daarnaast hebben we ook nog aparte leerruimtes."

In de leerruimte staat bijvoorbeeld nog een exemplaar van diezelfde machine uit de

fabriekshal, maar nu helemaal gedemonteerd, zodat de leerlingen kunnen zien hoe die machine precies werkt. Hier leren de jongeren kennis en vaardigheden die ze weer kunnen gebruiken bij hun werk in de fabriek. De afstand tussen leren en werken is in de leerfabriek heel klein.

Liefde voor het vak

Daarnaast staat in dit project de kennis centraal die de leerling nodig heeft om het werk uit te kunnen voeren. Omdat er gewerkt wordt volgens de principes van de 'doe-didactiek', ontbreekt het curriculum. Dat is vooral

De fabriek wordt vanaf de grond opgebouwd. Muren metselen, electriciteit aanleggen, en de machines aan elkaar koppelen tot een echte productielijn.

voor de docenten een verandering.

"De docenten begeleiden het leerproces, terwijl bedrijven als Campina, Heinz, Nizo en Friesland Foods hun expertise leveren en de leerlingen met raad en daad bijstaan. Zij weten hoe een fabriek werkt en wat er gedaan moet worden. Zo krijgen de leerlingen de liefde voor het vak mee en leren ze het beroep in een levensechte omgeving."

EMC Leren in Bedrijf geeft vorm aan samenwerkingsprojecten tussen het bedrijfsleven en het beroepsonderwijs. Het bureau staat er om bekend dat zij 'van buiten naar binnen' werkt: de expertise en mentaliteit van het bedrijfsleven nemen zij mee naar het onderwijs. EMC heeft kennis van het bedrijfsleven: welke competenties zijn nodig op de werkvloer? Hoe leer je op de werkvloer? En heeft inhoudelijke expertise: hoe bouw je een competentiegericht curriculum? Ze werken onder meer voor het ROC A12, Friesland College, Koning Willem I College, Grafisch Lyceum en diverse Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven. Voor meer informatie: www.emc-leren.nl

Vanuit het onderwijs zijn naast ROC A12 ook de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en vmbo Het Streek in Ede betrokken bij de leerfabriek. Zowel het bedrijfsleven als het onderwijs steken ongeveer 650.000 euro in het project. Daarnaast heeft het project voor

eenzelfde bedrag subsidie gekregen vanuit Innovatiegelden voor het beroepsonderwijs. "De hoge schooluitval dwingt ons ertoe om leren aantrekkelijker te maken voor jongeren. Niet meer in klaslokaal, niet in een gesimuleerde omgeving, maar echt in een fabriek waar de jongeren zelf verantwoordelijk zijn voor de productie." ■

HELEMAAL GEDEMONTEERD, ZODAT LEERLINGEN KUNNEN ZIEN HOE ALLES WERKT.